

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานวินัยและนิติการ กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานอธิการบดี โทร. 2050-51
ที่ นอ 025/ 0213 วันที่ 11 มกราคม 2561

เรื่อง การพิจารณากลับคืนกรองร่างข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย

เรียน อธิการบดี ผ่านรองอธิการบดีฝ่ายบุคคลและประกันคุณภาพ

ตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2559 ให้สถาบันมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ในการออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยและให้คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่พิจารณากลับคืนกรองร่างข้อบังคับและระเบียบของมหาวิทยาลัย ฉะนั้น เพื่อให้การยกร่างและการตรวจพิจารณาร่างข้อบังคับ ระเบียบและประกาศของมหาวิทยาลัยมีรูปแบบตามแนวทางการเขียนที่สภามหาวิทยาลัยได้ออกข้อบังคับ ระเบียบและประกาศของมหาวิทยาลัยไว้แล้ว จึงเห็นว่าควรให้คณะ/หน่วยงานที่ยกร่างข้อบังคับ และระเบียบ เพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยพิจารณากรร่างข้อบังคับและระเบียบตามรูปแบบ ตามแนวทางที่แนบ และ ควรส่งร่างข้อบังคับและระเบียบ ให้งานวินัยและนิติการตรวจร่างก่อนเสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหากเห็นชอบและสมควรแจ้งทุกคณะ/หน่วยงานทราบและถือปฏิบัติ

(นายสุรศักดิ์ สุวัลักษณ์)

รักษาการในตำแหน่งหัวหน้างานวินัยและนิติการ

ลงวันที่
๑๙.๖.๖๐

มหาวิทยาลัย
๑๑ มกราคม ๒๕๖๑

ให้ทราบ
๑๖ ก.พ.๖๑

แนวทางและวิธีการร่างข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2559 เป็นกฎหมายแม่บทที่ให้อำนาจ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ในการออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรอง โดยกำหนดว่าเรื่องใดจะต้องออกเป็นข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ ที่เรียกว่า “กฎ” ตามพระราชบัญญัติปฏิริหาราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

เนื้อหาสาระของข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกจะต้องอยู่ในขอบเขตที่ พระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ มิฉะนั้นแล้วจะเป็นเรื่องที่เกินอำนาจของพระราชบัญญัติ หรือเป็นการ นอกเหนืออำนาจ และต้องดำเนินการให้ถูกต้องในเรื่องของแบบพิธีตามที่กำหนด คือก่อนที่สภามหาวิทยาลัยจะออกกฎหมายกล่าวมาใช้บังคับจะต้องผ่านการพิจารณาแล้วของคณะกรรมการ บริหารมหาวิทยาลัย

1. ข้อบังคับ

ข้อบังคับ คือ บรรดาข้อความที่ผู้มีอำนาจหน้าที่กำหนดให้ใช้โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายที่ บัญญัติให้กระทำได้

1. ชื่อข้อบังคับ

ข้อบังคับทุกฉบับจะต้องมีชื่อของข้อบังคับนั้น เพื่อให้เกิดความสะดวกในการ กล่าวถึงข้อบังคับฉบับนั้น เพื่อที่จะได้เข้าใจตรงกันว่าข้อบังคับนั้นหมายถึงข้อกำหนดของข้อบังคับ เรื่องใด ซึ่งหลักเกณฑ์ในการตั้งชื่อข้อบังคับมีสาระสำคัญ ดังนี้

1 จะต้องสั้นกะทัดรัด แต่ครอบคลุมใจความสำคัญของข้อบังคับฉบับนั้นได้ทั้งหมด และสอดคล้องกับเนื้หาของข้อบังคับ เพื่อสื่อให้คนเข้าใจได้ เพียงอ่านชื่อข้อบังคับก็รู้ว่าข้อบังคับนั้น เกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง

2 จะต้องไม่ตั้งชื่อข้อบังคับให้ใกล้เคียงกับชื่อข้อบังคับที่ใช้อยู่ก่อนแล้วจนอาจทำให้ เกิดความสับสน

ชื่อข้อบังคับจะปรากฏอยู่ในข้อบังคับแต่ละฉบับจำนวนสองส่วน ก่าวคือ ส่วนที่ หนึ่ง กำหนดไว้ในบริเวณตรงกลางหน้าแรกของข้อบังคับในส่วนหัวเรื่อง และส่วนที่สองในร่าง ข้อบังคับข้อ 1 โดยปกติควรจะต้องกำหนดให้ถูกต้องตรงกัน ชื่อของข้อบังคับที่ออกเป็นฉบับแรกจะไม่ ใส่ลำดับ ฉบับที่ 1 ไว้ในข้อบังคับนั้น เพราะเป็นที่เข้าใจได้โดยทั่วไปว่าข้อบังคับฉบับนั้นเองเป็นฉบับที่ 1 ข้อบังคับฉบับหลังที่ออกมากกว่าเพิ่มเติมจึงจะใส่ฉบับที่ 2 และลำดับต่อไป

หลักเกณฑ์การจัดวางลำดับชื่อร่างข้อบังคับในส่วนหัวเรื่องมีดังนี้

1. บรรทัดแรกเป็นคำว่า “ร่าง”

2. บรรทัดที่สองเป็นคำว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”

3. บรรทัดที่สามเป็นชื่อของข้อบังคับ ถ้าเป็นข้อบังคับที่กล่าวถึงเป็นครั้งแรกในเรื่องนั้น

ไม่ต้องลงว่าเป็นฉบับที่เท่าใด แต่ถ้าเป็นข้อบังคับเรื่องเดียวกันที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ลงเป็นฉบับที่ 2 และที่ถัดไปตามลำดับ (“ฉบับที่ ...”) อุปในบรรทัดนี้ด้วย

4. บรรทัดที่สี่หรือบรรทัดสุดท้าย เป็นคำว่า “พ.ศ. ....” สำหรับปีที่ประกาศใช้ข้อบังคับ นั้นให้ใช้สี่จุด และให้ลงตัวเลขของปีพุทธศักราชที่ออกข้อบังคับและลงเป็นเลขไทย

5. บรรทัดที่ห้า จะเป็นการขีดเส้นแบ่งระหว่างส่วนหัวเรื่องกับส่วนของเนื้อหาข้อบังคับ

ตัวอย่าง

ร่าง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พ.ศ. ....

สำหรับการทำหน่วยรายละเอียดของชื่อร่างข้อบังคับในส่วนหัวเรื่องนั้น ขึ้นอยู่กับร่าง
ข้อบังคับแต่ละฉบับว่าเป็นกรณีร่างข้อบังคับฉบับแรก ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม หรือร่างข้อบังคับยกเลิก
ข้อบังคับอื่น ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) ร่างข้อบังคับฉบับแรก

การทำหน่วยชื่อร่างข้อบังคับฉบับแรก หมายถึง ร่างข้อบังคับที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1 ร่างข้อบังคับที่ผู้ยกร่างข้อบังคับพิจารณาแล้วเห็นว่า ไม่มีข้อบังคับที่มีผล
บังคับใช้อยู่ในขณะที่ยกร่างกำหนดในเรื่องนั้น และสมควรจะออกข้อบังคับใหม่ทั้งฉบับ
- 2 ร่างข้อบังคับที่ผู้ยกร่างข้อบังคับพิจารณาแล้วเห็นว่ามีข้อบังคับที่มีผลบังคับ
ใช้อยู่ในขณะที่ยกร่างกำหนดในเรื่องนั้น แต่ล้าสมัยหรือไม่เพียงพอและสมควรออกข้อบังคับใหม่ทั้ง
ฉบับ

3 ร่างข้อบังคับที่ผู้ยกร่างข้อบังคับพิจารณาแล้วเห็นว่า มีข้อบังคับที่มีผลบังคับ
ใช้อยู่ในขณะที่ยกร่างกำหนดในเรื่องนั้นแต่ไม่เพียงพอ จำเป็นต้องแก้ไขข้อบังคับที่มีอยู่แล้ว แต่
ข้อบังคับดังกล่าวอาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักโครงสร้างหรือเนื้อหาที่จะแก้ไขเพิ่มเติมมีมาก และสมควรที่
จะยกเลิกข้อบังคับที่มีอยู่ และสมควรออกข้อบังคับใหม่ทั้งฉบับ

4 ร่างข้อบังคับที่ผู้ยกร่างข้อบังคับพิจารณาแล้วเห็นว่า มีข้อบังคับที่มีผลบังคับ
ใช้อยู่ในขณะที่ยกร่างกำหนดในเรื่องนั้นอยู่แล้วแต่ไม่เพียงพอและกระฉัดกระจายนอยู่ในข้อบังคับหลัก
ฉบับ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้บังคับข้อบังคับ และสมควรออกข้อบังคับใหม่ทั้งฉบับ
หลักในการกำหนดชื่อร่างข้อบังคับฉบับแรกมีดังต่อไปนี้

1. ชื่อร่างข้อบังคับต้องตรงตามเนื้อหาข้อบังคับ ตลอดจนสื่อให้ทราบถึงเรื่อง
หรือสาระสำคัญและขอบเขตในการใช้บังคับข้อบังคับซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการใช้บังคับและค้นหา
 เพราะผู้ใช้ข้อบังคับจะคำนึงถึงเนื้อหาหลักของข้อบังคับก่อนแล้วจึงจะทราบว่าเป็นเรื่องของข้อบังคับ
 ฉบับใด

2. ใช้ชื่อสั้น เข้าใจง่าย ใช้ถ้อยคำถูกต้องตามหลักของพจนานุกรม ฉบับราช
บัณฑิตสถาน

3. ชื่อข้อบังคับที่มีเนื้อหาสาระหรือลักษณะการใช้บังคับเหมือนกันหรือใกล้เคียง
กัน ควรเขียนต่อยคำในรูปแบบที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

4. หลักเลี้ยงการใช้ชื่อข้อบังคับที่ซ้ำกันหรือคล้ายคลึงกันกับข้อบังคับฉบับอื่น
 เพราะจะทำให้เกิดความสับสน

(ข) ร่างข้อบังคับฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

ในการนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับที่มีอยู่เดิม การกำหนดชื่อร่างข้อบังคับ
ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มีรูปแบบดังต่อไปนี้

ร่าง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ว่าด้วย..... (ฉบับที่...)

พ.ศ. ....

2. คำประлага

เป็นรูปแบบของข้อบังคับที่จะต้องแสดงไว้ เพื่อให้ทราบถึงเจตนาณ์ของข้อบังคับ
ให้โดยย่อ เป็นการแสดงหลักการของข้อบังคับว่าเป็นข้อบังคับใหม่ หรือเป็นข้อบังคับแก้ไขเพิ่มเติม
หรือเป็นการปรับปรุงจากข้อบังคับเก่า และเป็นการแสดงว่าข้อบังคับฉบับดังกล่าวได้ผ่านกระบวนการ
ตราตามกฎหมายเมื่อทบทรับถ้วนตามขั้นตอนที่กฎหมายเมื่อทบทกกำหนดไว้

แนวทางในการเขียนคำประлага

1 กรณีที่เป็นร่างข้อบังคับใหม่

หลักการของร่างข้อบังคับใหม่จะใช้คำว่า “โดยที่เป็นการสมควรให้มี
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วย..... (ระบุชื่อข้อบังคับ)” ซึ่งหมายความว่า วัตถุประสงค์
ของผู้เสนอร่างข้อบังคับ คือ ให้มีข้อบังคับใช้บังคับในเรื่องดังกล่าว

2 การระบุชื่อข้อบังคับในส่วนคำประлага

ให้ตัดคำว่า “ร่างข้อบังคับ” และ “พ.ศ. ....” ออก

ตัวอย่าง

ร่าง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พ.ศ. ....

ในส่วนคำประлагаจะเขียนว่า “โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาของ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”

ในกรณีที่ชื่อข้อบังคับนั้น มีคำว่า “ว่าด้วย” อยู่หน้าชื่อ ให้ตัดคำว่า “ว่าด้วย”
ออก เพื่อไม่ให้ซ้ำกับคำว่า “โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วย”
เช่น ร่างข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับ
สาขาวิชาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. .... ในส่วนคำประлагаจะเขียนว่า “โดยที่
เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อ
สำหรับสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”

ในกรณีที่ซื้อร่างข้อบังคับนั้นขึ้นด้วยคำกริยาให้ทำเป็นคำนามโดยเพิ่มคำว่า “การ” เช่น “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2559”

ตัวอย่าง

การออกข้อบังคับฉบับใหม่ขึ้นใช้บังคับ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย

การปรับปรุงข้อบังคับเก่าทั้งฉบับและการออกข้อบังคับฉบับใหม่ใช้บังคับแทน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเก่าบางข้อหรือเพิ่มข้อใหม่

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย

3. บทอาศัยอำนาจ

การอ้างบทอาศัยอำนาจในการออกข้อบังคับตามพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2559 จะต้องอ้างมาตราที่ให้อำนาจสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ออกข้อบังคับ คือ มาตรา 23 (2) (3) หรือ (4) และหากมีมาตราที่บัญญัติให้ออกข้อบังคับในเรื่องใดไว้เป็นการเฉพาะกิจให้อ้างมาตราหนึ่งประกอบด้วย จะอ้างเพียงมาตรา 23 (2) (3) หรือ (4) ที่ให้อำนาจสภามหาวิทยาลัยออกข้อบังคับเพียงมาตราเดียวไม่ได้ โดยให้กำหนดเป็นย่อหน้าใหม่ต่อจากคำประมวลของข้อบังคับฉบับนั้น

ในกรณีที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2559 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทที่ให้อำนาจในการออกข้อบังคับมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ถ้าไม่ได้เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการเดิม ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจในมาตราหนึ่งมีผลใช้บังคับต่อไปได้ แต่ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงหลักการแตกต่างไปจากเดิมข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจในมาตราหนึ่งก็จะเป็นอันใช้บังคับไม่ได้ โดยจะต้องมีการออกข้อบังคับในเรื่องเดียวกันนั้นขึ้นมาใหม่

วิธีปฏิบัติในการอ้างบทอาศัยอำนาจ

1 กรณีบทอาศัยอำนาจที่อ้างมีหลายมาตราและทุกมาตราไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้เรียงลำดับเลขมาตราจากเลขน้อยไปมาก

2 กรณีบทอาศัยอำนาจที่อ้างมีการแก้ไขเพิ่มเติม ให้อ้างการแก้ไขเพิ่มเติมด้วย

3 กรณีบทอาศัยอำนาจที่อ้างมีหลายมาตรา บางมาตราไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม แต่บางมาตรามีการแก้ไขเพิ่มเติม หรือมีการแก้ไขเพิ่มเติมต่างครั้งกัน ให้จัดกลุ่มมาตราที่ไม่มีการแก้ไข และการแก้ไขในแต่ละครั้งภายในกลุ่ม ให้เรียงลำดับจากมาตราหนึ่งไปมาก โดยจะต้องเรียงตามลำดับมาตราเป็นสำคัญ

ตัวอย่าง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 23(3) และมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2559 และโดยมติสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในคราว
ประชุม ครั้งที่ 379(9/2559) เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2559 จึงให้ออกข้อบังคับไว้ ดังนี้

มาตราที่ให้อำนาjsภามมหาวิทยาลัยออกข้อบังคับ คือ มาตรา 23(๒)

มาตราประกอบที่บัญญัติให้ออกข้อบังคับในเรื่องนี้ คือ มาตรา 28

4. วันใช้บังคับ

ความมุ่งหมายของทกำหนดวันใช้บังคับข้อบังคับเพื่อกำหนดสภาพบังคับของ
ข้อบังคับว่ามีผลใช้บังคับตั้งแต่มีผลได้ โดยทั่วไปวันใช้บังคับข้อบังคับจะกำหนดให้ใช้บังคับในวันถัด
จากวันประกาศหรือวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับแห่ง^๑
ข้อบังคับได้รับทราบล่วงหน้าว่าข้อบังคับจะใช้บังคับหลังจากวันที่มีการลงประกาศข้อบังคับโดย^๒
เปิดเผยแพร่ และถือได้ว่ามีความชัดเจนในระยะเวลาการใช้บังคับข้อบังคับโดยจะเริ่มต้นใช้บังคับ^๓
ข้อบังคับตั้งแต่เวลา 00.01 นาฬิกา เป็นต้นไป โดยในปัจจุบันมีการใช้ในกรณีต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1 กรณีให้ข้อบังคับมีผลใช้บังคับทันที
- 2 กรณีให้ข้อบังคับมีผลใช้บังคับในอนาคต
- 3 กรณีให้ข้อบังคับมีผลใช้บังคับย้อนหลัง
- 4 กรณีที่ข้อบังคับบางหมวดหรือบางข้อใช้บังคับในวันอื่นที่แตกต่าง

จากวันประกาศใช้ข้อบังคับทั้งฉบับ

ถ้ากฎหมายบัญญัติให้ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันใช้บังคับอาจจะ
กำหนดได้ ดังนี้

- มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- มีผลใช้บังคับໄว้เป็นที่แน่นอนในอนาคต เช่น เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับ^๔
แต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่.....
- มีผลใช้บังคับย้อนหลัง ต้องเป็นกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดที่เป็นโทษหรือผลร้าย^๕
แก่ผู้ได้รับผลกระทบข้อบังคับนั้น

ถ้ากฎหมายไม่บัญญัติให้ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันใช้บังคับอาจจะ
กำหนดได้ ดังนี้

- มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศ
- มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
- มีผลใช้บังคับໄว้เป็นที่แน่นอนในอนาคต เช่น เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วัน
ประกาศ หรือให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่.....

อย่างไรก็ตาม ข้อบังคับบางฉบับมีความจำเป็นต้องกำหนดวันใช้บังคับเป็นวันอื่น^๖
นอกจากวันถัดจากวันประกาศหรือวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งขึ้นอยู่กับเหตุผล
และความจำเป็นของข้อบังคับฉบับนั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องนโยบาย รวมทั้งความสอดคล้องกับ^๗
สภากาณณในปัจจุบัน

ดำเนินการของข้อที่กำหนดด้วยให้บังคับข้อบังคับจะอยู่ตามาจากข้อที่กำหนดเชื่อ
ข้อบังคับ โดยทั่วไปจะเป็นร่างข้อ 2 และในทางปฏิบัติทั่วไปจะต้องเว้นระยะเวลาห่วงวันประกาก
ข้อบังคับนั้นกับวันที่จะเริ่มใช้บังคับข้อบังคับ เพื่อให้ผู้อยู่ใต้บังคับได้มีโอกาสรับทราบและมีระยะเวลา
เตรียมตัวที่จะปฏิบัติการตามข้อบังคับใหม่ในเรื่องนั้น และเป็นการเปิดโอกาสให้หน่วยงานเจ้าของ
เรื่องได้มีระยะเวลาในการเตรียมการที่จะปฏิบัติการตามข้อบังคับนั้น

5 การกำหนดพื้นที่ใช้บังคับข้อบังคับ

โดยทั่วไปข้อบังคับ หากมีกำหนดความมุ่งหมายไว้เป็นพิเศษ ข้อบังคับ
ดังกล่าวก็จะใช้บังคับได้ทั่วทุกหน่วยงาน ทุกวิทยาเขต แต่หากต้องการให้ใช้บังคับเฉพาะพื้นที่บางแห่ง
ก็ต้องกำหนดความมุ่งหมายแห่งข้อบังคับนั้นไว้ให้ชัดเจน

6 บทยกเว้นการใช้บังคับข้อบังคับ

การที่จะไม่นำบทัญญัติของข้อบังคับไปใช้บังคับในพื้นที่ใด ไม่ใช้บังคับ
กับบุคคลใด หรือไม่ใช้ในกรณีใด ข้อบังคับดังกล่าวก็จะต้องกำหนดข้อยกเว้นนี้ไว้ในตอนต้นของ
กฎหมายต่อจากข้อที่ยกเลิกข้อบังคับอื่น ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดเป็นร่างข้อบังคับข้อ 4

7 วันสิ้นสุดการบังคับใช้

ข้อบังคับจะมีการยกเลิกการใช้บังคับได้ 2 กรณี

- กรณีหนึ่ง มีข้อบังคับที่ออกมาภายหลังให้ยกเลิก และ
- กรณีที่สอง การกำหนดด้วยสิ้นสุดการใช้บังคับไว้ในข้อบังคับฉบับนั้นเอง

กรณีที่ข้อบังคับใหม่จะ取代ข้อบังคับเดิมให้ใช้บังคับเป็นการชั่วคราวก็จะ
กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการบังคับใช้ข้อบังคับฉบับนั้นไว้ด้วย การกำหนดระยะเวลาใช้บังคับข้อบังคับ
ให้มีความมุ่งหมายเพื่อเป็นการเร่งรัดการดำเนินการของหน่วยงานเจ้าหน้าที่ไม่ให้ปฏิบัติการล่าช้าจน
เกินสมควร หรือต้องการให้มีการทบทวนแก้ไขปรับปรุงประกาศ หลักเกณฑ์ใหม่ในระยะเวลาที่
เห็นสมควร

8 บทยกเลิกข้อบังคับอื่น

การกำหนดให้มีบทยกเลิกข้อบังคับไว้ในข้อบังคับนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อรับบูรณา
ข้อบังคับใดจะถูกยกเลิกไม่ใช้บังคับอีกต่อไป ซึ่งในกรณีการปรับปรุงข้อบังคับฉบับใดฉบับหนึ่งหรือ
หลายฉบับอันเป็นการให้มีข้อบังคับใหม่แทนที่ข้อบังคับเดิมก็จะต้องกำหนดไว้เสมอว่าประสงค์จะ
ยกเลิกข้อบังคับใดบ้าง หรือในกรณีที่มีการออกข้อบังคับขึ้นใหม่ หากเนื้อหาสาระของข้อบังคับใหม่นั้น
แม้จะเป็นการกำหนดเรื่องใหม่หรือหลักเกณฑ์ใหม่ที่ยังไม่เคยมีข้อบังคับได้กำหนดรองรับมาก่อน แต่
ถ้าหากประสงค์จะยกเลิกข้อบังคับฉบับหนึ่งฉบับใดพร้อมในคราวเดียวกันก็อาจกำหนดให้มีบทยกเลิก
ข้อบังคับได้เช่นกัน

ข้อบังคับที่ออกใช้บังคับแล้วมีระยะเวลาจะผ่านไปนานเพียงใดแต่หากยังไม่มี
กฎหมายใดมายกเลิกข้อบังคับนั้นก็คงยังมีผลใช้บังคับต่อไป ข้อบังคับไม่ได้ยกเลิกไป เพราะเหตุแห่ง
ความเก่าหรือเพรำเพย์ที่ได้ออกใช้บังคับนานนานแล้ว ดังนั้นมีการออกข้อบังคับขึ้นใหม่และ
ต้องการยกเลิกการใช้บังคับข้อบังคับเดิมในลักษณะเดียวกันหรือเรื่องเดียวกันก็จะต้องระบุชื่อ
ข้อบังคับที่ต้องการยกเลิกให้ครบถ้วน หากมีได้ระบุชื่อข้อบังคับฉบับใดไว้ก็ถือว่าข้อบังคับนั้นยังไม่ได้
ถูกยกเลิกโดยตรง (แต่อาจถูกยกเลิกโดยปริยายได้หากปรากฏว่าข้อบังคับใหม่มีสาระสำคัญอย่าง

เดียวกันก็ต้องถือว่าข้อบังคับที่ออกภายหลังมีผลเป็นการยกเลิกข้อบังคับที่ออกมาก่อนนั้น) ถ้าข้อบังคับฉบับเดิมมีการแก้ไขเพิ่มเติมคล้ายครั้งก์ต้องระบุฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับไว้ด้วย ตำแหน่งของบทบัญญัติกเลิกข้อบังคับอื่นจะอยู่ถัดมาวันที่ใช้บังคับข้อบังคับซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นร่างข้อ 3

ข้อบังคับฉบับใดที่มุ่งประสงค์ให้เป็นกฎหมายกลาง เพื่อกำหนดลักษณะที่ไว้ในที่จะนำมาใช้บังคับกับข้อบังคับอื่นในลักษณะทำงานของเดียวกันก็จะต้องมีบทบัญญัติกำหนดไว้ว่า ข้อบังคับอื่นใดที่มีผลเป็นการขัดหรือแย้งกับข้อบังคับฉบับนั้นไม่มีผลใช้บังคับโดยจะต้องใช้บังคับข้อบังคับกลางแทน หรือจะกำหนดไว้ว่า บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งข้อบังคับนี้ให้ใช้ข้อบังคับแทน ตำแหน่งของข้อกำหนดที่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับอื่นจะอยู่ถัดมาจากบทกเลิกข้อบังคับอื่น

9 บทนิยาม

วัตถุประสงค์ของการกำหนดบทนิยามไว้ในข้อบังคับก็เพื่อกำหนดขอบเขตของคำๆนั้น ให้มีความหมายชัดเจนว่า ในข้อบังคับฉบับนั้นประสงค์จะให้คำนิยามนั้นมีความหมายเพียงใด ลักษณะของบทนิยามแบ่งออกได้เป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

- ลักษณะที่หนึ่ง บทนิยามที่ต้องการให้มีความหมายกว้างกว่าคำที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป เป็นกรณีที่ข้อบังคับประสงค์จะให้สิ่งที่กำหนดขึ้นน้อยกว่าให้การควบคุมของข้อบังคับด้วย ข้อควรระวังสำหรับการกำหนดบทนิยามลักษณะนี้ คือ ไม่ควรขยายความหมายของคำออกไปจนเกินกว่าที่บุคคลทั่วไปจะคาดหมายได้หรืออาจจะก่อให้เกิดความสับสน

- ลักษณะที่สอง บทนิยามที่ต้องการให้มีความหมายแคบกว่าคำที่ใช้ทั่วไป โดยจะกำหนดขอบเขตความหมายของคำให้อยู่เฉพาะแต่ภายในกรอบที่ข้อบังคับนั้นควบคุมอยู่

- ลักษณะที่สามบทนิยามที่ต้องการกำหนดขอบเขตของคำให้มีความหมายชัดเจน ในกรณีที่ความหมายของบทนิยามที่ใช้ในข้อบังคับไม่แตกต่างจากคำที่ใช้กันอยู่ทั่วไป แต่ถ้าการบังคับใช้ตามข้อบังคับจะเป็นการกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล การกำหนดความหมายของคำให้มีความหมายชัดเจนก็จะต้องเป็นไปเพื่อให้เป็นที่เข้าใจกันได้ตรงกันทั้งออกชันและพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการต่อแย้งในการใช้บังคับข้อบังคับ

- ลักษณะที่สี่ บทนิยามที่มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการประยัดถ้อยคำ ซึ่งจะใช้ในกรณีที่ต้องการย่อคำที่มีคำเติมที่มีความยาวและจะต้องใช้ในข้อบังคับฉบับนั้นในหลายแห่ง ทั้งนี้เพื่อไม่ต้องเขียนช้ำด้วยคำที่มีความยาวบอยฯ ในข้อบังคับฉบับนั้น

- ลักษณะที่ห้า บทนิยามที่เป็นการอธิบายคำเทคนิค ในกรณีที่เป็นข้อบังคับที่มีเนื้อหาสาระในทางวิชาการเฉพาะหรือเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในทางปฏิบัติอาจจะต้องใช้คำทางเทคนิคในทางวิชาการนั้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานซึ่งได้ศึกษาและประกอบอาชีพในด้านนั้นไดเข้าใจ ตรงกัน และในขณะเดียวกันก็ต้องมีบทนิยามไว เพื่ออธิบายความหมายของคำโดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้อื่นได้บังคับแห่งข้อบังคับฉบับนั้นได้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน หรือกฎหมายบางฉบับอาจมีการบัญญัติคำศัพท์ที่เป็นการเฉพาะสำหรับข้อบังคับฉบับนั้นก็อาจจะต้องอธิบายความหมายของคำนั้นไว้ในบทนิยามด้วย

ตำแหน่งของข้อกำหนดคำนิยามจะอยู่ถัดมาจากบทวันใช้บังคับ (ข้อ 4)

10 เนื้อความของข้อบังคับ

ข้อบังคับแต่ละฉบับควรมีบทบัญญัติในเรื่องหลักเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียว หากเป็นเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกันควรแยกไปออกข้อบังคับเฉพาะอีกฉบับหนึ่ง ถ้าข้อบังคับมีความยาวและมีความยุ่งยากซับซ้อน ควรแยกข้อบังคับออกเป็นหมวดหมู่ ลำดับของ การแบ่งหมวดหมู่จะเรียงจากกลุ่มใหญ่ไปยังกลุ่มย่อย ดังนี้

หมวด...

ส่วนที่...

การจัดแบ่งออกเป็น “หมวด” และ “ส่วนที่” ซึ่งแต่ละหมวดจะมีตัวเลขบอกลำดับที่ ของหมวดเรียงตามลำดับ พร้อมทั้งมีชื่อหมวดที่อธิบายเนื้อหาข้อบังคับที่บรรจุอยู่ภายในหมวด ทำนองเดียวกับการมีชื่อข้อบังคับ ทั้งนี้เพื่อบอกถึงสาระสำคัญของข้อบังคับฉบับนั้น ข้อความที่อยู่ภายใต้หมวดหรือส่วนที่ ซึ่งควรจะเป็นเรื่องเดียวกันทั้งหมด

การพิจารณากำหนดรายละเอียดภายใต้ข้อของข้อบังคับ มีหลักการสำคัญว่าข้อหนึ่ง ควรมีสาระเพียงเรื่องเดียว ถ้าเป็นเรื่องยาวหรือมีรายละเอียดปลีกย่อยที่จะต้องกล่าวถึงอย่าง ต่อเนื่อง ไม่ควรที่จะแยกออกเป็นคนละข้อ แต่อาจจะแบ่งย่อยข้อความภายใต้ข้อเดียวกันได้เป็นวรรค หรือนุช้อ ( ) โดยการจัดแบ่งข้อความภายใต้ข้อเดียวกันเป็นส่วนย่อยแยกย่อยลงไปตามลำดับ ดังนี้

- ข้อ .....
- (1) .....
- (ก) .....
- 1).....
- ก) .....

11 ผู้รักษาการตามข้อบังคับ

การพิจารณาในเรื่องผู้รักษาการตามข้อบังคับจะต้องพิจารณาสาระสำคัญแบ่ง ออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1 วัตถุประสงค์ในการกำหนดให้มีผู้รักษาการตามข้อบังคับ

- ทำให้เจ้าของเรื่องที่เป็นผู้ดูแลการปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบังคับนั้น อย่างแน่นอน ไม่เป็นการทำงานก้าวกระียก หรือเกี่ยงกันปฏิบัติหน้าที่
- ทำให้สามารถติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบได้อย่างถูกต้อง

โดยทั่วไปอิการบดีจะเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เว้นแต่บางเรื่องจะให้นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้รักษาการหรือให้คณะกรรมการที่เป็นผู้ดูแลการ ปฏิบัติการในเรื่องนั้นเป็นผู้รักษาการ

ตัวอย่าง

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ว่าด้วยการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ของพนักงานมหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2559

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจจากประกาศ กำหนด หลักเกณฑ์ หรือวิธีการเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด

2 ตำแหน่งของข้อรักษาการ

ในข้อบังคับที่มีขนาดสั้นไม่ได้แบ่งออกเป็นหมวด ข้อรักษาการจะเป็นข้อสุดท้ายของข้อบังคับ แต่สำหรับข้อบังคับที่จัดแบ่งออกเป็นหมวด ตำแหน่งของข้อรักษาการจะอยู่ในตอนต้น และเป็นสุดท้ายของเรื่องทั่วไปก่อนที่จะเริ่มนั้นหมวด ๑

12. บทเฉพาะกาล

เป็นบทบัญญัติที่กำหนดขึ้นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในช่วงแรกของการใช้บังคับข้อบังคับ ซึ่งอาจเป็นการรองรับประกาศ หลักเกณฑ์ที่ออกโดยอาศัยอำนาจของข้อบังคับฉบับเดิมที่ถูกยกเลิกไปให้ยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีการออกประกาศ หลักเกณฑ์มาแทนที่ การกำหนดนี้หากเว้นทุกรายใช้บังคับข้อบังคับในบางกรณี การรองรับสถานะของบุคคล การกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับการดำเนินการที่ยังคงดำเนินการอยู่ การโอนทรัพย์สินฯลฯ เพื่อมิให้เกิดช่องว่างในช่วงเวลาที่เปลี่ยนแปลงข้อบังคับ เนื่องจากจำเป็นต้องใช้บทเฉพาะกาลเฉพาะในช่วงแรกของการใช้บังคับเท่านั้น ดังนั้น บทบัญญัติเกี่ยวกับบทเฉพาะกาลจึงอยู่ในตอนท้ายของข้อบังคับ

บทเฉพาะกาล เป็นบทบัญญัติที่สร้างการเชื่อมต่อระหว่างข้อบังคับสองฉบับเมื่อมีการออกข้อบังคับหรือเปลี่ยนแปลงข้อบังคับ และผู้ร่างข้อบังคับต้องการให้มีการบังคับใช้ข้อบังคับกับเหตุการณ์บางอย่างที่เกิดขึ้นก่อนหรือระหว่างข้อบังคับสองฉบับนั้นเป็นการชั่วคราว

ข้อบังคับใดจำเป็นต้องมีบทเฉพาะกาลหรือไม่นั้นจะต้องพิจารณาจากโครงสร้างของข้อกฎหมายเก่าและกฎหมายใหม่ ถ้าปรากฏว่ากฎหมายเก่าและกฎหมายใหม่นั้นมีความแตกต่างและประสงค์จะให้เกิดความต่อเนื่องของการบังคับให้จำเป็นต้องกำหนดบทเฉพาะกาล

การกำหนดบทเฉพาะกาลไว้ในข้อบังคับโดยทั่วไปมีความมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

1 เพื่อให้การดำเนินการของมหาวิทยาลัยที่เคยมีประกาศ หลักเกณฑ์รองรับสามารถดำเนินการต่อเนื่องไปโดยไม่หยุดชะงัก จนกว่ากลไกของข้อบังคับที่ออกใหม่จะพร้อมดำเนินการได้

2 เพื่อรองรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หรือจัดขัดแย้งจากการใช้บังคับข้อบังคับที่ออกใหม่

3 เพื่อรองรับการดำเนินการของผู้อยู่ใต้บังคับที่มีขึ้นก่อนวันที่ข้อบังคับที่ออกใหม่ใช้บังคับให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

4 เพื่อกำหนดกลไกหรือมาตรการทางกฎหมายใช้บังคับเป็นการชั่วคราวในวาระแรกหรือในระยะแรกของการใช้บังคับข้อบังคับที่ออกใหม่

5 เพื่อรองรับสิทธิประโยชน์ที่บุคคลได้รับมาโดยผลของข้อบังคับเดิมที่ถูกยกเลิกไปให้คงมีอยู่ต่อไป

**แบบของบทเฉพาะกาล
กลุ่มที่หนึ่ง การรองรับการบริหาร**

กำหนดขึ้นเพื่อรองรับสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องหรือมีผลต่อการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหาร และทรัพย์สินที่ใช้ในการบริหาร เช่น กำหนดให้มีคณะกรรมการชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่ รองรับกรรมการตามกฎหมายฉบับเดิมให้อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะถึงคราวออกตามวาระ หรือจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามกฎหมายฉบับใหม่ รองรับผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายฉบับเดิมให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายฉบับใหม่

กลุ่มที่สอง การรองรับสิทธิประโยชน์ของบุคคล

กำหนดขึ้นเพื่อรองรับสิทธิประโยชน์ของบุคคล เช่น รองรับคำร้องหรือคำขอที่ยื่นไว้แล้วตามกฎหมายหรือข้อบังคับเดิม รองรับใบอนุญาตที่ออกให้ตามข้อบังคับเดิม หรือรองรับสิทธิประโยชน์ของบุคคลไม่ว่าจะเป็นค่าตอบแทน ตำแหน่ง หรืออย่างอื่นที่เคยได้รับอยู่ตามกฎหมายเดิมให้ยังคงมีสิทธิได้รับอยู่ต่อไป

กลุ่มที่สาม การรองรับประกาศ หลักเกณฑ์

กำหนดขึ้นเพื่อรองรับประกาศ หลักเกณฑ์ โดยกำหนดให้นำรายละเอียด ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ หลักเกณฑ์ที่ออกตามข้อบังคับเดิมมาใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง กับข้อบังคับใหม่ จนกว่าจะมีประกาศ หลักเกณฑ์ตามข้อบังคับฉบับใหม่ใช้บังคับ แต่ต้องไม่เกิน ระยะเวลาที่กำหนดนับแต่วันที่กฎหมายใหม่ใช้บังคับ

กลุ่มที่สี่ การรองรับหลักการพิเศษ

กำหนดขึ้นเพื่อรองรับหลักการพิเศษ เช่น ยกเว้นมิให้นำทบทวนข้อความที่ทางปฎิบัติใหม่มาใช้บังคับในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่านระหว่างข้อบังคับสิ้นสุดการใช้บังคับ โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขหรือเงื่อนเวลาไว้ หรือกำหนดระยะเวลาเพื่อชะลอการใช้บังคับทบทวนใหม่บางข้อ เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ

2. ระเบียบ

ระเบียบคือ บรรดาข้อความที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ได้วางไว้ โดยจะอาศัยอำนาจของกฎหมายหรือไม่ก็ได้ เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติงานเป็นการประจำ หากเป็นข้อความที่ผู้มีอำนาจหน้าที่กำหนดให้ใช้ โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายที่บัญญัติให้กระทำจะต้องอยู่ในขอบเขตที่พระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ และต้องดำเนินการให้ถูกต้องในเรื่องของแบบพิธีตามที่กำหนด คือก่อนที่สถาบันวิทยาลัยจะออกกฎหมายไว้บังคับจะต้องผ่านการพิจารณาแล้วได้รับรองของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย แต่หากเป็นข้อความที่ผู้มีอำนาจหน้าที่วางไว้เพื่อเป็นหลักปฏิบัติโดยไม่ต้องอาศัยอำนาจของกฎหมายก็ออกได้ตามที่ประสงค์ และมีรูปแบบการเขียนในลักษณะเดียวกันกับข้อบังคับ

3. ประกาศ

ประกาศ คือบรรดาข้อความที่มหาวิทยาลัยประกาศหรือชี้แจงให้ทราบ หรือแนะนำแนวทางปฏิบัติ หรือบรรดาข้อความที่ผู้มีอำนาจหน้าที่กำหนดให้ใช้โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายที่บัญญัติให้กระทำได้

เนื้อหาสาระของประกาศที่ออกหากเป็นข้อความที่ผู้มีอำนาจหน้าที่กำหนดให้ใช้โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายที่บัญญัติให้กระทำจะต้องอยู่ในขอบเขตที่พระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ แต่หากเป็นข้อความที่มหาวิทยาลัยประกาศหรือชี้แจงให้ทราบ หรือแนะนำแนวทางปฏิบัติก็ออกได้ตามที่ประสงค์ และมีรูปแบบการเขียนในลักษณะเดียวกันกับข้อบังคับ

แบบร่างข้อบังคับกรณีออกฉบับใหม่ฉบับแรก

-ร่าง-

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ว่าด้วย.....

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา .....แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๔๘ และโดยมติสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในคราวประชุมครั้งที่ .....
เมื่อวันที่.....จึงให้ออกข้อบังคับไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย.....”

พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ใช้บังคับตั้งแต่ ..... เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้ (บทนิยาม)

“.....” หมายความว่า.....

ข้อ (สุดท้าย) ให้.....เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ
กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
ข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยและให้อิทธิพลเป็นที่สุด (ถ้าเนื้อหาในข้อบังคับ มีการแบ่งเป็นหมวด
ให้นำข้อสุดท้ายนี้ไปเขียนเป็นข้อสุดท้ายก่อนที่จะขึ้นหมวดที่ ๑)

ประกาศ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบร่างข้อบังคับกรณีปรับปรุงข้อบังคับเก่าทั้งฉบับและออกฉบับใหม่แทน

-ร่าง-

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ว่าด้วย.....

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา .....แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และโดยมติสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในคราวประชุมครั้งที่ .....
เมื่อวันที่.....จึงให้ออกข้อบังคับไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย.....”

พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ใช้บังคับตั้งแต่ .....เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย.....พ.ศ. ....

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย.....(ฉบับที่....) พ.ศ. ....

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้ (บทนิยาม)

“.....” หมายความว่า.....

ข้อ (สุดท้าย) ให้.....เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ
กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
ข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจนิจฉัยและให้ถือเป็นที่สุด (ถ้าเนื้อหาในข้อบังคับ มีการแบ่งเป็นหมวด
ให้นำข้อสุดท้ายนี้ไปเขียนเป็นข้อสุดท้ายก่อนที่จะขึ้นหมวดที่ ๑)

ประกาศ ณ วันที่ .....พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แบบร่างข้อบังคับกรณีแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับกำหนดงบประมาณข้อใหม่

-ร่าง-

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ว่าด้วย.....

พ.ศ. ....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา .....แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๙ และโดยมติสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในคราวประชุมครั้งที่ .....
เมื่อวันที่.....จึงให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย.....

(ฉบับที่.....) พ.ศ. ....”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ใช้บังคับตั้งแต่ .....เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ.....ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วย
พ.ศ. ....และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน.....

ข้อ ....ให้เพิ่มเติมความต่อไปนี้เป็นข้อ ..../.....ของข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ว่าด้วย..... พ.ศ. ....

ข้อ (สุดท้าย) ให้.....เป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศ
กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
ข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้มีอำนาจจัดซื้อและให้ถือเป็นที่สุด (ถ้าเนื้อหาในข้อบังคับ มีการแบ่งเป็นหมวด
ให้นำข้อสุดท้ายนี้ไปเขียนเป็นข้อสุดท้ายก่อนที่จะขึ้นหมวดที่ ๑)

ประกาศ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกสภามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์